

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

PRIPOROČILA

SVET

PRIPOROČILO SVETA

z dne 20. julija 2020

o ekonomski politiki euroobmočja

(2020/C 243/01)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 136 v povezavi s členom 121(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik ⁽¹⁾ in zlasti člena 5(2) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij ⁽²⁾ in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Euroobmočje še naprej raste, vendar so medsebojno povezana tveganja za obete in negotovost na obzorju. Poleg tega obstaja tveganje dodatnega dolgotrajnega obdobja nizke rasti in inflacije, ki ga povzročata šibka produktivnost in staranje prebivalstva. Čeprav je proizvodna vrzel od leta 2017 pozitivna in je leta 2018 znašala 0,7 % potencialnega bruto domačega proizvoda (BDP), bo potencialna rast ostala pod ravno pred krizo ⁽³⁾. Osnovna inflacija je bila v letih 2018 in 2019 še vedno v razponu 1–1,5 % in naj bi v letih 2020 in 2021 ostala na približno 1,5 %. Kazalniki trga dela se še naprej izboljšujejo, čeprav počasneje, rast zaposlovanja naj bi se še upočasnila, izzivi v smislu kakovosti delovnih mest pa ostajajo. Nominalna rast plač se je utrdila pri približno 2,25 % rasti v letu 2018, potem ko je bila več let pod 2,0 %, za leto 2019 je ocenjena na približno 2,5 %, v obdobju 2020–2021 pa naj bi se znižala

⁽¹⁾ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

⁽²⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

⁽³⁾ Vse napovedi v tem dokumentu so iz napovedi Evropske komisije iz jeseni 2019.

nazaj na 2,25 %. Kljub dobrim razmeram na trgu dela se je realna rast plač povečevala le počasi in je še vedno nizka, in sicer pod 1 % v letu 2018, in ocenjena na približno enako raven za leto 2019, medtem ko naj bi v letih 2020 in 2021 znašala 0,7 % oziroma 0,8 %. Kot je navedeno v poročilu o mehanizmu opozarjanja za leto 2020, ki ga je Komisija sprejela 17. decembra 2019, naj bi se presežek na tekočem računu euroobmočja po napovedih zmanjšal, vendar naj bi ostal blizu svoje najvišje ravni. Države članice s primanjkljaji so te zmanjšale ali jih spremenile v presežke na svojem tekočem računu, tudi če še naprej beležijo veliko negativno neto stanje mednarodnih naložb.

Hkrati še naprej vztrajno višajo presežke na tekočih računih in tako povečujejo svoje neto stanje mednarodnih naložb, medtem ko so nekatere države članice zmanjšale presežke na tekočih računih. Na dinamiko salda tekočega računa euroobmočja vplivajo manjše zunanje povpraševanje, zlasti v izvozno usmerjenih državah članicah z visokimi presežki na tekočih računih, ki so močno odvisne od tujega izvoznega povpraševanja. Ugodna dinamika povpraševanja je prav tako pomembna in države članice z velikimi presežki bi s krepitvijo pogojev, ki podpirajo rast plač, ob hkratnem upoštevanju vloge socialnih partnerjev, ter javnih in zasebnih naložb prav tako prispevale k uravnoteženju.

- (2) Povečanje potenciala rasti ob hkratnem zagotavljanju okoljske in socialne trajnostnosti ter poganjanje realne konvergence med državami članicami euroobmočja zahteva strukturne reforme za spodbujanje trajnostne rasti in naložbe v opredmeteni in neopredmeteni kapital za povečanje produktivnosti. To bi zlasti pomagalo tistim državam članicam, katerih potencial rasti je očitno nižji od povprečja euroobmočja. To bi bilo potrebno tudi zato, da gospodarstvo euroobmočja ne bi prešlo v daljše obdobje nizke potencialne rasti in produktivnosti, nizke inflacije cen in rasti plač ter vse večje neenakosti. Reforme in naložbe so še vedno ključnega pomena za zagotovitev, da bo euroobmočje oživilo svoj zagon rasti, v srednje- do dolgoročnem obdobju premagalo večje pritiske, ki izhajajo tudi iz vse slabših demografskih razmer, ter olajšalo preoblikovanje v trajnostno gospodarstvo, kar bo euroobmočju in njegovim državam članicam pomagalo doseči cilje trajnostnega razvoja, ki so jih določili Združeni narodi.
- (3) Gospodarski učinek podnebnih sprememb, ki so danes eno največjih sistemskih tveganj za svetovno gospodarstvo, finančne sisteme in družbo, postaja očiten. Tveganja za svetovno gospodarstvo zaradi podnebnih sprememb in širše gledano zaradi degradacije okolja so vedno bolj prisotna, kar bodo imela močan vpliv tudi na najranljivejše v naših družbah. Če tega ne bodo spremljali ustrezni ukrepi, bi to lahko negativno vplivalo na odpornost naših gospodarstev, vključevalnost in dolgoročni potencial rasti. V tem smislu bi bile bistvenega pomena naložbe ter ustvarjanje regulativnih in finančnih pogojev za urejen prehod na trajnostno gospodarstvo. Če se pravilno obravnavajo, so okoljski in podnebni izzivi tudi priložnost za oživitev evropskega gospodarstva v smeri trajnostnega razvoja. Komisija je v ta namen predstavila evropski zeleni dogovor kot evropsko strategijo za rast, ki bo vključevala predlog za prvo evropsko podnebno pravo, s katerim bo uzakonjen cilj, da se do leta 2050 doseže podnebna nevtralnost. Hkrati bo treba pri zelenem prehodu upoštevati njegov vpliv na različne dele družbe. Naložbe za lažji prehod na trajnostno gospodarstvo bodo morali spremljati oblikovanje cen ogljika, ustrezna ureditev v vseh sektorjih, naložbe v spretnosti in znanja ter podpora za prehode med zaposlitvami, da bi zagotovili, da bodo imeli vsi državljani koristi od tehnoloških sprememb, zlasti v sektorjih in regijah, ki zaostajajo pri digitalizaciji in zelenem prehodu.
- (4) Mobilizacija javnih in zasebnih sredstev za naložbe v zeleni prehod in digitalizacijo lahko pripomore k ohranjanju kratkoročne rasti in reševanju dolgoročnih izzivov, s katerimi se soočajo naša gospodarstva. Čeprav lahko digitalna revolucija prinese priložnosti v smislu produktivnosti, rasti in ustvarjanja delovnih mest, lahko prinese tudi izzive, zlasti za manj kvalificirane delavce, ki nimajo znanj in spretnosti za delo z novimi tehnologijami. Različno hitre digitalizacije gospodarstev držav članic euroobmočja bi se lahko izkazale za znatno tveganje za konvergenco in makroekonomsko stabilnost. To bi lahko še okrepili močni učinki aglomeracije, ki pogosto koristijo velikim mestom, in dinamika „zmagovalec pobere vse“, ki so pogosto prisotni na področju digitalnih tehnologij, to pa lahko še dodatno prispeva k neenakosti in negativno vpliva na konvergenco. Naložbe bi morale biti usmerjene v ustvarjanje raziskav in inovacij, pa tudi v obsežnejše razširjanje inovacij v gospodarstvu.

- (5) Bolj usklajena naložbena strategija bi bila skupaj z večjimi reformnimi prizadevanji na ravni euroobmočja bistvenega pomena za podporo trajnostni rasti in odzivanje na dolgoročne izzive, kot sta podnebni prehod in tehnološka preobrazba. Proračunski instrument za konvergenco in konkurenčnost (BICC) bi zagotovil finančno podporo državam članicam euroobmočja pri izvajanju predlogov, ki naj bi bili praviloma sestavljeni iz svežnjev reform in naložb. InvestEU, ki bo prav tako prispeval k naložbenemu načrtu za trajnostno Evropo, naj bi spodbudil dodatne naložbe za nadaljnje spodbujanje inovacij in ustvarjanje delovnih mest v Uniji, vključno s financiranjem trajnostne infrastrukture. Skladi kohezijske politike, ki imajo ključno vlogo pri podpiranju naših regij in podeželskih območij, imajo s spodbujanjem trajnostnega razvoja pomembno vlogo tudi pri podnebnem in tehnološkem prehodu. Evropska investicijska banka že namenja 25 % svojega skupnega financiranja za podnebne naložbe in je napovedala, da namerava podvojiti ta delež. Da bi dosegli cilje Unije na področju trajnosti, bi bilo na nacionalni in podnacionalni ravni nujno treba izvesti naložbene projekte, ki zajemajo prilagajanje podnebnim spremembam in njihovo blažitev, energijski prehod, razogljičenje ali krožno gospodarstvo. Naložbe v mrežne industrije in infrastrukturo lahko pripomorejo k izboljšanju konkurenčnosti euroobmočja in spodbudijo prehod na bolj trajnostni promet. Poleg tega so naložbe v neopredmetena sredstva, kot so raziskave in razvoj ter znanja in spretnosti, ključne za pripravo euroobmočja na prihodnje izzive.
- (6) Učinki gospodarske rasti v zadnjih letih niso bili enakomerno občuteni v državah članicah ter po regijah in državah članicah. Čeprav so se razpoložljivi dohodki v zadnjem času povečali, so v več državah članicah euroobmočja še vedno nižji kot pred krizo. Število ljudi, ki jim grozita revščina in socialna izključenost, se v večini držav članic zmanjšuje in je zdaj za 5 milijonov nižje kot leta 2012, ko je bilo najvišje, kljub temu pa v euroobmočju ostaja nad ravnmi iz leta 2008. Po obdobju povečanih razlik so se nekatere države članice v zadnjih nekaj letih približale državam z največjim BDP na prebivalca. Vendar se je delež dohodka, ki ga imajo tisti z najvišjimi ravnmi dohodka, v zadnjem desetletju počasi večal, in med državami članicami ostajajo velike razlike. Da bi spodbudili navzgor usmerjeno konvergenco v državah članicah in med njimi, bi bilo pomembno spodbujati politike, katerih cilj je povečanje tako učinkovitosti kot pravičnosti v skladu s cilji trajnostnega razvoja ZN. Posledica teh politik bi morali biti boljši makroekonomski rezultati z bolj enakomerno porazdeljenimi koristmi za družbo na splošno, ki prav tako prispevajo h krepitvi kohezije euroobmočja.
- (7) Doslednost in uravnoteženost kombinacije makroekonomskih politik euroobmočja, vključno z monetarno, fiskalno in strukturno politiko, sta bistvenega pomena za zagotavljanje trdne, vključujoče in trajnostne gospodarske rasti ter za učinkovito odzivanje na vztrajno nizko inflacijo, slabše obete in tveganja za dolgoročno rast. Evropska centralna banka ohranja spodbujevalno denarno politiko, da bi pripomogla k dvigu inflacije proti srednjeročnemu inflacijskemu cilju ter hkrati podpirala rast in ustvarjanje delovnih mest. Monetarno politiko morajo dopolnjevati fiskalna politika ter strukturne reforme v različnih sektorjih, vključno s tistimi, ki so potrebne za dokončanje strukture ekonomske in monetarne unije (EMU).
- (8) Usklajevanje nacionalnih fiskalnih politik ob doslednem spoštovanju Pakta za stabilnost in rast ter ob upoštevanju razpoložljivega fiskalnega manevrskega prostora in učinkov preliivanja med državami članicami podpira pravilno delovanje EMU. Fiskalna naravnost euroobmočja naj bi bila v letih 2020 in 2021 večinoma nevtralna do nekoliko ekspanzivna. Hkrati nacionalne fiskalne politike še vedno niso dovolj diferencirane. Izvajanje preudarnih fiskalnih politik v državah članicah z visokimi stopnjami javnega dolga bi ta dolg zmanjšalo, zmanjšala bi se ranljivost za pretrese ter omogočilo polno delovanje avtomatskih stabilizatorjev v primeru upada gospodarske aktivnosti. Po drugi strani pa bi nadaljnje spodbujanje naložb in druge produktivne porabe v državah članicah z ugodnim proračunskim položajem kratko- in srednjeročno podpiralo rast ter hkrati prispevalo k ponovnemu uravnoteženju gospodarstva euroobmočja. Če bi se pojavila negativna tveganja, bi bilo treba fiskalne odzive diferencirati in si prizadevati za večjo podporo na skupni ravni, hkrati pa zagotoviti dosledno spoštovanje Pakta za stabilnost in rast. Upoštevati bi bilo treba okoliščine, značilne za posamezno državo, in se izogibati procikličnosti, kolikor je to mogoče. Države članice bi morale biti pripravljene usklajevati politike v Euroskupini.

- (9) Fiskalne strukturne reforme so še naprej ključnega pomena za izboljšanje vzdržnosti javnih financ, krepitev potenciala rasti in omogočanje učinkovitih proticikličnih fiskalnih politik v primeru upada gospodarske aktivnosti. Z dobro delujočimi nacionalnimi fiskalnimi okviri skupaj z rednimi in temeljitimi pregledi porabe ter učinkovitim in preglednim javnim naročanjem se lahko okrepi učinkovitost in uspešnost javnofinančnih odhodkov ter povečata verodostojnost in kakovost fiskalnih politik. Izboljšanje sestave nacionalnih proračunov, tako na strani prihodkov kot na strani odhodkov, vključno s preusmeritvijo sredstev v javne naložbe v okviru dobro oblikovanih naložbenih strategij in razvoja zelenih proračunskih orodij, bi povečalo vpliv javnih proračunov na rast, dvignilo produktivnost in omogočilo začetek reševanja nujnih dolgoročnih izzivov prehoda na zeleno in digitalno gospodarstvo. Poenostavitev in posodobitev davčnih sistemov ter odpravljanje davčnih goljufij, davčnih utaj in izogibanja davkom, zlasti z ukrepi proti agresivnemu davčnemu načrtovanju, pri čemer se upoštevajo aktualne razprave v vključujočem okviru Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) o preostalih vprašanih v zvezi z erozijo davčne osnove in preusmerjanjem dobička (BEPS) so bistvenega pomena za razvoj učinkovitejših in pravičnejših davčnih sistemov. Lahkotnost, s katero se lahko mobilni viri gibljejo znotraj euroobmočja, je eden od temeljev notranjega trga, hkrati pa povečuje možnosti za davčno konkurenco. Usklajevanje med državami članicami je zato bistveno kar zadeva obravnavanje preusmerjanja dobičkov in škodljivih davčnih praks ter preprečevanje splošnega tekmovanja v zniževanju obdavčitve dohodkov pravnih oseb.

Pri teh prizadevanjih bi lahko bila ključnega pomena prizadevanja za dogovor o skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb ter dogovor o vključujočem okviru OECD o preostalih vprašanih v zvezi z (BEPS) za pregled razporeditve dobička med državami in zagotovitev minimalne učinkovite obdavčitve. Davčna obremenitev v euroobmočju je razmeroma visoka in usmerjena na delo, pri čemer davki na nepremičnine ali okoljski davki predstavljajo zelo majhen delež davčnih prihodkov. Davki na nepremičnine ali okoljski davki pa so lahko manj škodljivi za rast ter ponudbo delovne sile in povpraševanje po njej. Večja uporaba okoljskih davkov lahko prispeva k trajnostni rasti s spodbujanjem „bolj zelenega“ ravnanja potrošnikov in proizvajalcev. Pri obdavčitvi bi bilo treba bolj upoštevati podnebno razsežnost ter dosledneje obravnavati emisije in selitev virov CO₂. Spodbujanje usklajenega delovanja na svetovni ravni bi še povečalo učinkovitost teh ukrepov. Da bi pripomogli k prehodu na zeleno gospodarstvo, bo predlagano spodbujanje oblikovanja proračunskih politik, ugodnih za sprejemanje okoljskih zavez, in pregled Direktive Sveta 2003/96/ES⁽⁴⁾ ter mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah, ki bo skladen s pravili Svetovne trgovinske organizacije (STO), če bo to potrebno, da bi se izognili selitvi virov CO₂.

- (10) Strukturne in institucionalne reforme, ki povečujejo konkurenco na proizvodnih trgih, spodbujajo učinkovito rabo virov ter izboljšujejo poslovno okolje in kakovost javnih uprav, vključno z učinkovitostjo pravosodnih sistemov, so pomembne za odpornost držav članic euroobmočja. Odporne gospodarske strukture in ustrezne politike preprečujejo, da bi imeli pretresi znatne in dolgotrajne učinke na dohodke in ponudbo delovne sile, ter lahko olajšajo delovanje fiskalne in monetarne politike in omejijo razlike, zlasti v času upada gospodarske aktivnosti, s tem pa ustvarijo ugodnejše pogoje za trajnostno in vključujočo rast. Boljše usklajevanje in izvajanje strukturnih reform, zlasti tistih, ki so predpisane v priporočilih za posamezne države, lahko ustvari pozitivne učinke prelivanja med državami članicami. V tem smislu lahko imajo nacionalni odbori za produktivnost pomembno vlogo pri povečanju odgovornosti za reforme in izboljšanju njihovega izvajanja. Potrebne so tudi reforme za soočanje z nujnimi dolgoročnimi izzivi, kot sta podnebni prehod in tehnološka preobrazba. Tudi poglobitev povezovanja notnega trga, ki se je izkazal za pomembno gonilo rasti in konvergenca med državami članicami, lahko prispeva k spodbujanju rasti produktivnosti.
- (11) Evropski steber socialnih pravic določa 20 načel za spodbujanje enakih možnosti in dostopa do trga dela, poštenih delovnih pogojev ter socialne zaščite in vključenosti. Oblikovan je kot kompas za spodbujanje navzgor usmerjene konvergenca, naravnane k boljšim delovnim in življenjskim razmeram. Močnejša in bolj vključujoča gospodarstva in družbe lahko posledično spodbudijo odpornost Unije in euroobmočja. Prav tako je pomembno, da pošten in pravičen prehod v zeleno in digitalno gospodarstvo spremljajo reforme ter naložbe v znanja in spretnosti, prehajanje med zaposlitvami in učinkovitejšo socialno zaščito. Dosledno izvajanje evropskega stebra socialnih pravic na vseh ravneh ob upoštevanju ustreznih pristojnosti bo bistveno za spodbujanje navzgor usmerjene konvergenca.

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL L 283, 31.10.2003, str. 51).

- (12) Reforme, ki povečujejo udeležbo na trgu dela, odpravljajo brezposelnost mladih in dolgotrajno brezposelnost, spodbujajo ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, podpirajo uspešne prehode na trgu dela, zmanjšujejo segmentacijo in spodbujajo socialni dialog, lahko pomagajo spodbuditi vključujočo rast, izboljšati gospodarsko odpornost in samodejno stabilizacijo, zmanjšati neenakosti ter obravnavati revščino in socialno izključenost. Individualna podpora pri prehodih med zaposlitvami, usposabljanje in prekvalifikacija so ključni za spodbujanje pravočasne ponovne vključitve iskalcev zaposlitve na trg dela. Aktivne politike trga dela bi morale biti dobro povezane s socialnimi politikami ter spodbujati dejavno vključevanje na trg dela in v družbo. Dostop do visokokakovostnega izobraževanja in usposabljanja v celotnem življenjskem ciklu zahteva ustrezne naložbe za izboljšanje človeškega kapitala, znanj in spretnosti, tudi glede na digitalizacijo in zeleni prehod. To prispeva k srednje- in dolgoročnemu izboljšanju zaposljivosti, produktivnosti, inovacijske zmogljivosti in plač ter povečuje odpornost euroobmočja. Delovnoppravna zakonodaja mora zagotavljati poštene in dostojne pogoje dela za vse delavce, še zlasti glede na pojavljanje netipičnih oblik zaposlitve, ki ustvarjajo nove priložnosti, obenem pa tudi izzive z vidika varnosti zaposlitve in socialne zaščite.

Učinkoviti in vzdržni sistemi socialne zaščite so prav tako bistveni za zagotavljanje ustreznega dohodka in dostopa do kakovostnih storitev. Pokojninske reforme ter politike usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja lahko pomembno prispevajo k spodbujanju udeležbe na trgu dela in tako zaščitijo dolgoročno vzdržnost evropskih sistemov socialnega varstva. Preusmeritev z obdavčitve dela bi se lahko koristno osredotočila zlasti na osebe z nizkimi dohodki in prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu. Sodelovanje socialnih partnerjev v zaposlitvenih, socialnih in gospodarskih reformah je ključno za krepitev odgovornosti in podporo izvajanju reform. Prav tako je koristno sodelovanje organizacij civilne družbe. Pomembno je, da kolektivne pogodbe ob doslednem spoštovanju avtonomnosti socialnih partnerjev prispevajo k ciljem priporočil (1) do (5) v nadaljevanju.

- (13) Trdnost finančnega sektorja euroobmočja se je po krizi sicer izboljšala, vendar še vedno ostajajo ranljivosti, ki jih je treba obravnavati. Visoke stopnje zadolženosti podjetij in gospodinjstev, h katerim prispevajo davčne spodbude za zadolževanje v številnih nacionalnih davčnih sistemih, so lahko vir tveganja. Potreba po prilagajanju poslovnih modelov bank, nizke obrestne mere in vse večja konkurenca zaradi drugih oblik financiranja še naprej pritiskajo na dobičkonosnost bank. Pri zmanjševanju tveganja se dosega stalen napredek, zlasti pri zmanjševanju obsega nedonosnih posojil. Kljub temu pa so tam, kjer deleži nedonosnih posojil ostajajo visoki, potrebna nadaljnja trajna prizadevanja in vse države članice bi morale vzpostaviti ustrezne politike za preprečevanje kopičenja nedonosnih posojil. Komisija je marca 2018 predstavila sveženj za zmanjšanje tveganj, s katerim bi omogočili lažje reševanje nedonosnih posojil iz preteklosti in preprečili njihovo kopičenje v prihodnosti. Aprila 2019 je bila kot del zakonodajnih ukrepov za nedonosna posojila sprejeta Uredba (EU) 2019/630 Evropskega parlamenta in Sveta ^(*), ki uvaja „obvezni bonitetni varovalni mehanizem“, da bi se preprečilo tveganje prenizkih rezervacij za prihodnja nedonosna posojila; pri reševanju nedonosnih posojil je potreben dodaten napredek, zlasti pri osnutku direktive o sekundarnih trgih nedonosnih posojil.

Izboljšave obstoječega okvira za boj proti pranju denarja so že bile narejene, vendar pa je, kot je bilo poudarjeno v poročilih Komisije, izdanih julija 2019, v Uniji potreben celovitejši pristop k boju proti pranju denarja in financiranju terorističnih dejavnosti, da bi odpravili ugotovljene strukturne pomanjkljivosti. To pomeni, da je treba zlasti razmisliti, kako z ukrepanjem na ravni Unije povečati usklajenost pravil ter izboljšati njihov nadzor in izvrševanje.

- (14) Zaradi zagotovitve finančne stabilnosti, zmanjšanja finančne razdrobljenosti in zavarovanja kreditiranja gospodarstva v času krize je krepitev bančne unije od leta 2013 prednostna naloga. Krepitev napreduje, tudi z dogovorom o pravnem okviru evropskega mehanizma za stabilnost (EMS) za skupni varovalni mehanizem za enotni sklad za reševanje, vendar je potrebno nadaljnje delo. V zvezi s tem je bila Euroskupina na vrhu držav euroobmočja zadolžena, naj nadaljuje delo v zvezi s svežnjem reform v okviru EMS, pri čemer je treba izpeljati nacionalne postopke, ter delo v zvezi z vsemi elementi nadaljnje krepitve bančne unije, pri tem pa naj stremi k soglasju. Za pripravo načrta za začetek političnih pogajanj o evropskem sistemu jamstva za vloge (EDIS) je bila

^(*) Uredba (EU) 2019/630 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 glede minimalnega kritja izgub za nedonosne izpostavljenosti (UL L 111, 25.4.2019, str. 4).

ustanovljena delovna skupina na visoki ravni. Nadaljnji premiki so pomembni, da se sprostijo koristi bančne unije v smislu delitve tveganj z zasebnim sektorjem, finančne stabilnosti in gospodarske rasti, hkrati pa se zmanjšajo možnosti za arbitražo med državami članicami. Navsezadnje bi morali taki premiki zagotoviti finančno in ekonomsko suverenost Evrope. Zato je treba nemudoma nadaljevati delo v zvezi z vsemi elementi, vključno s tistimi, o katerih se je razpravljalo v delovni skupini na visoki ravni za EDIS, in z enako ambiciozno zastavljenimi cilji. Dokončati bi bilo treba delo v zvezi s svežnjem reform v okviru EMS, vključno z uvedbo varovalnega mehanizma za enotni sklad za reševanje. Ta mehanizem bi bilo treba začeti uporabljati, po možnosti predčasno, če bo dosežen zadosten napredek pri zmanjševanju tveganja.

Še naprej bi bilo treba iskati rešitve za premostitev omejitev pri trenutni ureditvi za zagotavljanje likvidnosti pri reševanju. Nazadnje, Komisija je sprejela vse ukrepe, napovedane v okviru akcijskega načrta za unijo kapitalskih trgov iz leta 2015. Vendar pa so pravne, davčne in regulativne ovire za vzpostavitev unije kapitalskih trgov še vedno prisotne, zato so potrebna dodatna prizadevanja za njihovo odpravo, zlasti kar zadeva pravila o dostopu do financiranja ter nekatere primere insolventnosti in davčnih razhajanj, ter za doseganje visokih, učinkovitih in usklajenih nadzornih standardov.

- (15) Krepitev strukture EMU zahteva izvajanje ukrepov, ki so bili v izjavi z vrha držav euroobmočja iz 13. decembra 2019 opredeljeni kot prednostni, obenem pa nadaljnjo obravnavo drugih vidikov. V sporočilu Komisije z dne 12. junija 2019 za naslovom „Poglobitev evropske ekonomske in monetarne unije: pregled stanja štiri leta po objavi poročila petih predsednikov“ je predstavljeno trenutno stanje in opisano stališče Komisije glede področij, na katera bi bilo treba kratko- in srednjeročno osredotočiti prizadevanja za reforme. Pri ekonomski uniji je bil dosežen določen napredek, in sicer s političnim dogovorom o značilnostih proračunskega instrumenta za konvergenco in konkurenčnost v euroobmočju. S pridržkom dokončanja nacionalnih postopkov je bil dosežen načelni dogovor o nadaljnjem razvoju EMS in reviziji njegove pogodbe. Vendar Svet ni dosegel soglasja o funkciji fiskalne stabilizacije v euroobmočju niti o reformi upravljanja euroobmočja.
- (16) S poglobitvijo EMU bi dosegli boljše makroekonomske rezultate. Nepopolna EMU ovira finančno povezovanje. To omejuje možnosti financiranja za prepotrebne naložbe za spodbujanje vključujočega, produktivnega, trajnostnega in stabilnega gospodarstva. Nepopolna EMU ovira tudi nemoten prenos denarne politike po celotnem euroobmočju in omejuje zmogljivost Evrope za določanje njene gospodarske usode. Če bi se dogovorili o osrednji funkciji za fiskalno stabilizacijo, bi ta dopolnila zmogljivost držav članic euroobmočja za izvajanje proticiklične fiskalne politike. Svet je seznanjen s tem, da Komisija namerava predlagati evropski sistem pozavarovanja za primer brezposelnosti, da bi bolje zaščitila državljane v primeru gospodarskih pretresov. Krepitev EMU je skupaj s preudarnimi politikami na evropski in nacionalni ravni ključna za utrditev vpliva Evrope v svetu, povečanje mednarodne vloge eura in prispevanje k odprtemu, večstranskemu in na pravilih temelječemu svetovnemu gospodarstvu. Pomembno je, da je razprava še naprej odprta in pregledna za države članice zunaj euroobmočja, pri tem pa je treba dosledno spoštovati notranji trg Unije.
- (17) O zaposlitvenih in socialnih vidikih tega priporočila je bilo opravljeno posvetovanje z Odborom za zaposlovanje in Odborom za socialno zaščito –

PRIPOROČA, da v obdobju 2020–2021 države članice euroobmočja posamično in skupaj v okviru Euroskupine ukrepajo:

1. v državah članicah euroobmočja s primanjkljaji na tekočem računu ali visokim zunanjim dolgom izvajajo reforme za povečanje konkurenčnosti in zmanjšanje zunanjega dolga. V državah članicah euroobmočja z velikimi presežki na tekočem računu okrepijo pogoje, ki podpirajo rast plač, pri čemer spoštujejo vlogo socialnih partnerjev, in izvajajo ukrepe, ki spodbujajo javne in zasebne naložbe. V vseh državah članicah spodbujajo produktivnost z izboljšanjem poslovnega okolja in kakovosti institucij ter povečujejo odpornost z izboljšanjem delovanja trgov blaga in storitev, zlasti s poglobitvijo enotnega trga. Podpirajo pravičen in vključujoč prehod na konkurenčno zeleno in digitalno gospodarstvo z naložbami, tako javnimi kot zasebnimi, v opredmetena in neopredmetena sredstva;

2. še naprej izvajajo politike na način, ki dosledno spoštuje Pakt za stabilnost in rast, obenem pa podpirajo javne in zasebne naložbe ter izboljšajo kakovost in strukturo javnih financ. V državah članicah z visokim javnim dolgom izvajajo preudarne politike za verodostojno vzdržno zmanjševanje javnega dolga. V državah članicah z ugodnim fiskalnim položajem ta fiskalni položaj uporabijo za nadaljnje spodbujanje visokokakovostnih naložb ob hkratnem ohranjanju dolgoročne vzdržnosti javnih financ. Če bi se pojavila negativna tveganja, bi bilo treba fiskalne odzive diferencirati in si prizadevati za večjo podporo na skupni ravni, hkrati pa zagotoviti dosledno spoštovanje Pakta za stabilnost in rast. Upoštevati bi bilo treba okoliščine, značilne za posamezno državo, in se izogibati procikličnosti, kolikor je to mogoče. Države članice bi morale biti pripravljene usklajevati politike v Euroskupini. Izboljšajo učinkovitost nacionalnih fiskalnih okvirov in kakovost javnih financ ter sprejmejo rasti prijazne davčne in druge ustrezne proračunske ukrepe, ki spodbujajo trajnostno in vključujoče gospodarstvo. Podpirajo in izvajajo ukrepe Unije za boj proti agresivnemu davčnemu načrtovanju in preprečevanje tekmovanja v zniževanju obdavčitve dohodkov pravnih oseb;
3. okrepijo sisteme izobraževanja in usposabljanja ter povečajo naložbe v znanja in spretnosti. Povečajo učinkovitost aktivnih politik trga dela, ki podpirajo vključevanje na trg dela in uspešna prehajanja na trgu dela, vključno z bolj digitaliziranimi in zelenimi zaposlitvami. Spodbujajo udeležbo na trgu dela, vključno z udeležbo žensk in ranljivih skupin, in preusmerijo davke od dela, zlasti za osebe z nizkimi dohodki in prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu. Spodbujajo ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, poštene delovne pogoje in usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter obravnavajo segmentacijo trga dela. Izboljšajo dostop do ustreznih in trajnostnih sistemov socialne zaščite. Povečajo učinkovitost socialnega dialoga in spodbujajo kolektivna pogajanja;
4. izvedejo nadaljnje ukrepe na podlagi izjave z vrha držav euroobmočja z dne 13. decembra 2019 za nadaljnjo krepitev bančne unije, da bi jo dokončno oblikovali, in sicer z nadaljnjim delom, brez odlašanja in z enako ambiciozno zastavljenimi cilji, v zvezi z vsemi elementi, vključno s tistimi, o katerih se je razpravljalo v delovni skupini na visoki ravni za EDIS. Dokončati delo v zvezi s svežnjem reform v okviru EMS, vključno z uvedbo varovalnega mehanizma za enotni sklad za reševanje. Omogočijo, da se bo skupni varovalni mehanizem za enotni sklad za reševanje lahko začel uporabljati, po možnosti predčasno, če bo dosežen zadosten napredek pri zmanjševanju tveganj. Še naprej iščejo rešitve za premostitev omejitev pri trenutni ureditvi za zagotavljanje likvidnosti pri reševanju. Okrepijo evropski regulativni in nadzorni okvir, tudi z zagotovitvijo doslednega in učinkovitega nadzora in izvrševanja predpisov proti pranju denarja. Spodbujajo urejeno zmanjševanje velikih količin zasebnega dolga, tudi z zmanjšanjem davčnih spodbud za zadolževanje. Še naprej omogočajo hitro zmanjševanje obsega nedonosnih posojil s strani bank v euroobmočju in preprečujejo njihovo kopičenje. Obnovijo prizadevanja za poglobitev unije kapitalskih trgov;
5. dosežejo ambiciozen napredek pri poglobitvi EMU, zlasti s hitro izvedbo ukrepov, opredeljenih v izjavi z vrha držav euroobmočja iz 13. decembra 2019, vključno v zvezi s BICC, in razpravo o drugih vidikih. Napredek na tem področju bo tudi okrepil mednarodno vlogo eura in gospodarske interese Evrope v svetu; v celoti bi moral spoštovati notranji trg Unije ter potekati na odprt in pregleden način v odnosu do držav članic, ki niso članice euroobmočja.

V Bruslju, 20. julija 2020

Za Svet
Predsednica
J. KLOECKNER